

Departament Ochrony Ludności
i Zarządzania Kryzysowego

DOLiZK-NRGW-5503-6-5/2022

Warszawa, 2 września 2022 r.

Egz. Nr

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*¹, zgodnie z planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022².

I. PODMIOT I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez podmiot: Rzeszowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe³ z siedzibą w Rzeszowie, ul. Bardowskiego 2, zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 13 i 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*⁴ z uwzględnieniem sił, środków i warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 czerwca 2021 r. do dnia 22 czerwca 2022 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

- 1) Magdalena Miętus, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 5/DOLiZK/2022 z dnia 13 czerwca 2022 r.;
- 2) Joanna Al-Kanani, specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 6/DOLiZK/2022 z dnia 13 czerwca 2022 r.;

w dniach 21 - 22 czerwca 2022 r. - w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w dniach 23 czerwca 2022 r. – 30 lipca 2022 r. - w siedzibie podmiotu kontrolującego.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Nr 42/2014 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 maja 2014 r., sygn. DRIOL-NRGW-0272-55/2013 i wpisu do rejestru jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, Rzeszowskie WOPR jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego i jako podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego zobowiązane jest do podejmowania działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy *o bezpieczeństwie...* oraz do realizacji zadań określonych w art. 14 ust. 1 tej ustawy.

¹ Dz. U. z 2022 r., poz. 147.

² Plan kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 11 stycznia 2022 r.

³ Zwany dalej: Rzeszowskie WOPR, stowarzyszenie, podmiot kontrolowany.

⁴ Zwanej dalej: *ustawą o bezpieczeństwie...*

Podmiot kontrolowany prowadzi działalność w formie stowarzyszenia wpisanego do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS: 0000011618⁵. Zgodnie ze statutem stowarzyszenie prowadzi między innymi działalność polegającą na organizowaniu pomocy oraz ratowaniu osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach śródlądowych.

Siedziba stowarzyszenia mieści się w Rzeszowie przy ul. Bardowskiego 2. Do akt kontroli przedłożono umowę najmu lokalu użytkowego zawartą z Miejskim Zarządem Budynków Mieszkalnych w Rzeszowie na czas nieoznaczony⁶. Zespół kontrolerów ustalił, iż pod wskazanym adresem przechowywana jest cała dokumentacja dotycząca działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie ratownictwa wodnego oraz magazynowany drobny sprzęt niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego. Pomieszczenie jest oznakowane logo stowarzyszenia w sposób widoczny i nie budzący zastrzeżeń. Dodatkowo sprzęt niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego i środki transportu są przechowywane pod adresem – Rzeszów, ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 9⁷ oraz w miejscowości Lipie⁸.

III. USTALENIA KONTROLI

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń **negatywnie** oceniono działalność Rzeszowskiego WOPR w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz złożonych wyjaśnień w tym zakresie.

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

Podmiot kontrolowany wykonuje ratownictwo wodne na Zalewie Rzeszowskim w Rzeszowie oraz Zalewie w Bratkowicach, gmina Świlcza w powiecie rzeszowskim. Zgodnie z wyjaśnieniami⁹, w okresie objętym kontrolą, podmiot kontrolowany pełnił dyżury stałe na obszarze Zalewu Rzeszowskiego oraz organizował, kierował i koordynował działania ratownicze na wyznaczonym obszarze wodnym – miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli zorganizowanym na Zalewie w Bratkowicach. Z okazanej dokumentacji wynika, iż w ramach dyżurów stałych nie przyjęto żadnego zgłoszenia alarmowego oraz podmiot kontrolowany w okresie objętym kontrolą nie wykonał żadnych działań ratowniczych.

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Z ustaleń kontrolujących wynika, iż podmiot kontrolowany jest zarejestrowany w rejestrze jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne¹⁰ wojewody podkarpackiego¹¹.

⁵ Prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

⁶ Umowa z dnia 1.03.1993 r., w umowie wskazano adres lokalu - pl. Kilińskiego 1, z lokalizacji wynika, iż jest to jeden połączony budynek.

⁷ Sprzęt magazynowany w garażach; nie przedłożono kontrolerom żadnego dokumentu potwierdzającego dysponowanie garażem.

⁸ Sprzęt znajduje się na placu udostępnianym przez firmę prywatną, nie przedłożono kontrolerom żadnego dokumentu potwierdzającego dysponowanie placem.

⁹ Pismo podmiotu kontrolowanego z dnia 21.06..2022 r.

¹⁰ <https://rjwprm.ezdrowie.gov.pl/>.

¹¹ Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego są jednocześnie jednostkami współpracującymi z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne na podstawie art. 15 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 8

Do odbioru zgłoszeń alarmowych wyznaczono numer 607 299 255¹², jednak w rejestrze wojewody figuruje numer 17 862 43 35.

Podmiot kontrolowany nie przedstawił kontrolerom żadnych dokumentów potwierdzających sposób organizacji dyżurów stałych w stowarzyszeniu (np. wewnętrznych regulaminów, wytycznych, uchwał), z którymi zostaliby zapoznani ratownicy wodni wyznaczeni do pełnienia dyżurów.

Nie okazano także żadnych dokumentów potwierdzających, iż stały dyżur był faktycznie wykonywany. W ramach wyjaśnień kierownik podmiotu kontrolowanego¹³ oświadczył, iż podczas pełnienia dyżurów stałych wszystkie ustalenia podejmowano ustnie. Stowarzyszenie nie stosuje zatem zasady podpisywania listy obecności ani innych form dokumentowania (np. za pomocą maila lub smsa przesłanego na telefon koordynatora), iż dyżur był realizowany w konkretnych dniach i godzinach przez konkretnych ratowników wodnych.

Okazano kontrolerom umowę nr 3/ZK/2021 zawartą w dniu 21 czerwca 2021 r. z Wojewodą Podkarpackim¹⁴ *na realizację zadania publicznego, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057, z późn.zm.) pod tytułem „Organizowanie i udzielanie pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarach wodnych województwa podkarpackiego”¹⁵ oraz sprawozdanie z realizacji tego zadania¹⁶.*

Z Umowy i Sprawozdania¹⁷ wynika, iż zatrudniono koordynatora, który czuwał nad prawidłowością realizacji zadania, zorganizowano dyżury ratowników wodnych na Zalewie Rzeszowskim, a całokształt działań nadzorował koordynator działań ratowniczych, natomiast ratownicy wodni dysponowali łodziami motorowymi, posiadali łączność telefoniczną oraz sprzęt ratowniczy i medyczny niezbędny w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu. Ponadto zakupiono paliwo do łodzi motorowych, zapewniono konserwację i naprawę sprzętu ratowniczego, prowadzono dokumentację wypadków, zapewniono dyżur w celu przekazywania do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Rzeszów informacji o sytuacjach kryzysowych na obszarach wodnych, a także obsługę finansowo-księgową oraz administracyjną zadania.

Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁸ dyżur pełniony był w systemie zmianowym 24-godzinnym, a w okresie kontrolowanym nie odnotowano żadnego zgłoszenia alarmowego. Telefon alarmowy dostępny był na stronie internetowej podmiotu. Dyżurujący dysponowali samochodem transportowym, łodzią motorową oraz przyczepą podłodziową, podręcznym sprzętem ratowniczym, medycznym oraz łącznością krótkofalową i telefonami komórkowymi.

Powyższe informacje zaczerpnięte ze sporządzonego przez stowarzyszenie Sprawozdania oraz z wyjaśnień złożonych do akt kontroli, nie stanowią dowodu potwierdzającego, iż taki dyżur faktycznie był prowadzony. Nie można ustalić - kto dyżurował w konkretnych dniach i godzinach w okresie objętym kontrolą. Dodatkowo nie jest możliwe odtworzenie schematu działań operacyjnych, które dyżurujący ratownicy wodni podejmują od momentu przyjęcia zgłoszenia alarmowego do momentu podjęcia działań

września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 z późn.zm.) oraz z art. 12 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie...

¹² Upubliczniono na stronie internetowej stowarzyszenia <http://woopr.rzeszow.pl/>.

¹³ Zarząd stowarzyszenia - reprezentowany przez dwie osoby upoważnione przez Prezydium Zarządu w tym Prezesa lub Wiceprezesa; Prezes stowarzyszenia i Wiceprezes byli obecni przy czynnościach kontrolnych.

¹⁴ Kopia została złożona do akt kontroli.

¹⁵ Dalej: Umowa.

¹⁶ Dalej: Sprawozdanie.

¹⁷ Kopie zostały złożone do akt kontroli.

¹⁸ Pismo z dnia 21.06.2022 r.

ratowniczych, nie wskazano także gdzie przebywali dyżurujący ratownicy wodni przez cały czas trwania jednej zmiany, tj. przez 24 godziny.

Podmiot kontrolowany okazał cztery umowy zlecenia¹⁹ zawarte w celu realizacji Umowy z wojewodą, z których jedna dotyczyła zlecenia pełnienia funkcji koordynatora działań ratowniczych (od 1.07.2021 r. do 31.12.2021 r.), dwie dotyczyły prowadzenia patroli prewencyjnych na Zalewie Rzeszowskim (od 1.07.2021 r. do 31.07.2021 r.) oraz jedna umowa dotyczyła prowadzenia patroli prewencyjnych na Zalewie Rzeszowskim (od 1.08.2021 r. do 31.08.2021 r.). Z żadnych dokumentów nie wynika jednak w jakich dniach przeprowadzono patrole i jaki był czas ich trwania. Osoby, z którymi podpisano umowy zlecenia, zostały także wskazane w wyjaśnieniach²⁰ podmiotu kontrolowanego jako ratownicy wodni wyznaczeni do pełnienia dyżurów stałych.

W związku z brakiem dokumentacji potwierdzającej sposób organizacji dyżuru stałego w stowarzyszeniu w postaci: regulaminów, uchwał, wytycznych itp. oraz dokumentacji potwierdzającej faktyczne wykonywanie dyżuru, takiej jak: listy obecności podpisane przez każdego z ratowników wodnych, korespondencja elektroniczna, powiadamianie o gotowości za pomocą wiadomości sms, dzienniki patroli opisujące przebieg dyżuru i podpisane przez ratowników wodnych - podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż dyżur stały faktycznie był prowadzony bez przerwy, zgodnie z warunkiem określonym w art. 12 ust. 2 pkt 1 *ustawy o bezpieczeństwie...*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. W związku z powyższym zespół kontrolujący nie miał możliwości ustalenia, czy dyżur był rzeczywiście realizowany w tym okresie.

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

W okresie kontrolowanym podmiot kontrolowany zrealizował umowę zawartą w dniu 2 czerwca 2021 r.²¹ z zarządzającymi wyznaczonym obszarem wodnymi²² - Gminą Świlcza w zakresie stałej kontroli wyznaczonego obszaru wodnego²³ - tj. miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w miejscowości Bratkowice²⁴. Ponadto podpisano w dniu 2 czerwca 2022 r. umowę²⁵ z zarządzającym wyznaczonym obszarem wodnym – Gminnym Ośrodkiem Sportu i Turystyki w Solinie z siedzibą w Polańczyku²⁶, jednak z uwagi na to, iż termin realizacji tej umowy wyznaczono na czas od 1.07.2022 r. do 31.08.2022 r., tj. poza okresem kontrolowanym, umowa nie została objęta zakresem kontroli.

Zrealizowana w okresie kontrolnym umowa z Gminą Świlcza nie zobowiązywała zleceniobiorcy – podmiotu kontrolowanego do wyposażenia obszaru wodnego w sprzęt ratunkowy, pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia

¹⁹ Zawarte 1.07.2022 i 28.07.2022 r., kopie złożono do akt kontroli.

²⁰ Pismo z dnia 21.06.2022 r.

²¹ Umowa nr RGI.7011.4.2021.

²² Zgodnie z art. 21 ust. 2 *ustawy o bezpieczeństwie ...* zarządzający wyznaczonym obszarem wodnym może zlecić, w drodze umowy, organizowanie, kierowanie i koordynowanie działań ratowniczych podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego.

²³ Zgodnie z art. 2 pkt 2 *ustawy o bezpieczeństwie ...* Ilekroć w ustawie jest mowa o wyznaczonym obszarze wodnym - rozumie się przez to kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m; ponadto zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 2 zapewnienie stałej kontroli wyznaczonego obszaru wodnego przez ratowników wodnych należy do obowiązków zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym.

²⁴ Wykonanie umowy przewidziano na okres od 3.07.2021 r. do 29.08.2021 r. w weekendy od godziny 10 do 18.

²⁵ Umowa o świadczenie usług nr 11/2022.

²⁶ Umowa pn. „Kompleksowe zabezpieczenie ratownicze oraz organizacja czterech kąpielisk i zapewnienie bezpieczeństwa na kąpieliskach na wodach Jeziora Solińskiego w granicach administracyjnych Gminy Solina w roku 2022.”.

sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne²⁷. Z zapisu wynikającego z §3 pkt 3 umowy wynika pośrednio, iż sprzęt znajdował się „na wyposażeniu” miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli.

Natomiast podmiot kontrolowany został zobowiązany do zapewnienia obsady ratowników wodnych zgodnie z minimalnymi wymaganiami, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego.²⁸

Do akt kontroli przedłożono dwie umowy zlecenia zawarte z dwoma ratownikami wodnymi zobowiązujące do „pełnienia dyżuru ratowniczego na Zalewie w Bratkowicach”. Z umów wynika, iż w okresie od dnia 1.07.2021 r. do dnia 31.07.2021 zlecenie wykonywał jeden ratownik wodny oraz w okresie od dnia 1.08.2021 r. do dnia 31.08.2021 r. zlecenie wykonywał również jeden ratownik wodny. Nie zapewniono zatem minimalnych wymagań wynikających z przepisów powołanego rozporządzenia w zakresie liczby ratowników wodnych, która dla miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli wynosi dwóch ratowników wodnych. Z wyjaśnień podmiotu kontrolowanego²⁹ wynika, iż do realizacji umowy z Gminą Świlcza wyznaczono czterech ratowników wodnych, jednak dla pozostałych dwóch osób nie przedłożono umów zlecenia do akt kontroli, zatem kontrolerzy nie mogli potwierdzić tego faktu. Ponadto podmiot kontrolowany nie okazał kontrolerom żadnych dokumentów potwierdzających, iż zatrudniono także dodatkowego ratownika wodnego na wypadek nieprzewidzianej absencji ratowników wodnych skierowanych do realizacji umowy z Gminą Świlcza³⁰.

Dodatkowo nie okazano kontrolerom żadnych dokumentów potwierdzających faktyczną realizację umowy w postaci dziennika pracy ratowników wodnych z wpisami dotyczącymi przebiegu pracy na każdej zmianie³¹.

Braki w okazanej dokumentacji nie pozwalają na stwierdzenie, iż podmiot kontrolowany prawidłowo wykonywał ratownictwo wodne na wyznaczonym obszarze wodnym. W świetle dokumentacji złożonej do akt kontroli kontrolerzy ustalili brak zatrudnienia odpowiedniej liczby ratowników wodnych, co należy uznać, za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Podmiot kontrolowany w swojej siedzibie przedłożył cztery wykazy ratowników wodnych wraz z dokumentami potwierdzającymi ich uprawnienia. Dokumentacja kadry ratowniczej prowadzona jest w systemie elektronicznym, jednak stwierdzono liczne braki w dokumentach potwierdzających posiadanie uprawnień w ratownictwie wodnym. W trakcie czynności kontrolnych podmiot kontrolowany podjął działania naprawcze w tym zakresie i częściowo uzupełnił brakującą dokumentację. Po przeprowadzonej analizie dokumentów zespół kontrolny ustalił, że nie wszystkie osoby wskazane na wykazach, posiadają uprawnienia w ratownictwie wodnym wymagane przepisami ustawy o bezpieczeństwie...³² oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym³³. Liczbę ratowników wodnych posiadających pełne uprawnienia w ratownictwie wodnym oraz liczbę osób, którzy nie posiadają kompletnych uprawnień przedstawia poniższa tabela.

²⁷ Dz.U z 2012, poz. 261 z późn.zm.

²⁸ Dz.U. z 2012 r. poz. 108 z późn.zm.

²⁹ Pismo z dnia 21.06.2022 r.

³⁰ pomimo obowiązku wynikającego z treści umowy zgodnie z §2 pkt 4 umowy.

³¹ pomimo obowiązku prowadzenia dziennika wynikającego z treści umowy zgodnie z §3 pkt 1 umowy

³² Wymagania wskazane w art. 15a ustawy o bezpieczeństwie...

³³ Rozporządzenie z dnia 23.09.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1761.

Liczba członków stowarzyszenia	Liczba członków posiadających pełne uprawnienia ratownika wodnego	Liczba członków stowarzyszenia posiadających wyłącznie:						Liczba członków nie posiadających żadnych uprawnień
		KPP ³⁴ oraz dodatkowe kwalifikacje	KPP oraz szkolenie w ratownictwie wodnym	dodatkowe kwalifikacje oraz szkolenie w ratownictwie wodnym	szkolenie w ratownictwie wodnym	dodatkowe kwalifikacje	KPP	
188	39	13	39	2	4	6	71	14

Z dokumentacji przedłożonej kontrolerom wynika, że spośród 188 członków Rzeszowskiego WOPR wyłącznie 39 osób spełnia wymagania dla ratownika wodnego. Wskazana liczba ratowników wodnych pozostających w dyspozycji podmiotu kontrolowanego pozwala jednak na zapewnienie gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego poprzez utrzymywanie dyżurów stałych oraz prowadzenie działań ratowniczych na wyznaczonych obszarach wodnych, wskazanych w pkt 1.3 protokołu, co należy ocenić **pozytywnie**.

W toku kontroli ustalono jednak brak dostatecznego nadzoru nad dokumentacją potwierdzającą uprawnienia zawodowe ratowników wodnych, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiada kierownik podmiotu kontrolowanego. Powyższe zaniedbanie wpływa na obniżenie poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, gdyż może skutkować wyznaczeniem do działań ratowniczych osoby nieposiadającej uprawnień ratownika wodnego.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do zadań z zakresu ratownictwa.

W dniu 21 czerwca 2022 roku dokonano oględzin sprzętu specjalistycznego wykorzystanego do wykonania zadań z zakresu ratownictwa wodnego w siedzibie podmiotu przy ul. Bardowskiego 2 w Rzeszowie oraz w bazach przy ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 9 w Rzeszowie i w miejscowości Lipie. Z oględzin sporządzono protokół³⁵. Sprzęt przeznaczony do działań ratowniczych był sprawny i utrzymany w dobrym stanie technicznym.

Na podstawie oględzin sprzętu stwierdzono, że podmiot kontrolowany dysponował sprzętem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego oraz środkami transportu wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne³⁶. Nie okazano zespołowi kontrolnemu sprzętu łączności.

Podmiot przedłożył kontrolerom umowę nieodpłatnego przekazania w użytkowanie na czas nieokreślony samochodu Renault Trafic³⁷. Nie przekazano żadnych innych dokumentów, potwierdzających dysponowanie przez stowarzyszenie okazanym sprzętem, w tym łodziami motorowymi, przyczepą podłodziową łodziami wiosłowymi, sprzętem medycznym i licznym sprzętem ratunkowym, wobec tego zespół kontrolny nie mógł ustalić, czy sprzęt stanowi własność stowarzyszenia lub został przekazany

³⁴ Zaświadczenie u ukończeniu kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskaniu tytułu ratownika.

³⁵ Protokół oględzin majątku należącego do Rzeszowskiego WOPR z dnia 21 czerwca 2022 r., podpisany przez zespół kontrolerów oraz Wiceprezesa stowarzyszenia.

³⁶ Dz. U. poz. 261, z późn. zm

³⁷ Umowa nr 01/2021 nieodpłatnego przekazania w użytkowanie zawarta w dniu 20.05.2021 r. pomiędzy WOPR Województwa Podkarpackiego a Rzeszowskim WOPR.

w posiadanie stowarzyszenia na podstawie innych umów. Na tą okoliczność złożono oświadczenie własne podmiotu kontrolowanego o potwierdzeniu prawa własności. W trakcie kontroli ustalono, że rodzaj oraz liczba posiadanego sprzętu ratowniczego, którym dysponuje kontrolowany podmiot, są odpowiednie do podjęcia działań ratowniczych na obszarze wykonywania ratownictwa wodnego, przy czym kontrolerom nie okazano środków łączności.

Pomimo uchybień w zakresie posiadania dokumentacji potwierdzającej dysponowanie wszystkimi okazanymi składnikami mienia, oceniono, iż podmiot kontrolowany posiada odpowiednią liczbę i rodzaj sprzętu specjalistycznego niezbędnego do wykonywania ratownictwa wodnego oraz środków transportu.

1.6. Podejmowanie działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych³⁸.

Z dokumentów udostępnionych przez podmiot kontrolowany wynika, iż w okresie kontrolowanym nie podejmowano żadnych działań ratowniczych i nie udzielono kwalifikowanej pierwszej pomocy³⁹.

Na numer alarmowy stowarzyszenia nie przyjęło zgłoszeń alarmowych. Stowarzyszenie w tym zakresie pozostaje nieaktywne, pomimo posiadania odpowiednich zasobów kadrowych, sprzętu specjalistycznego, środków transportu, wyposażonej bazy ratowniczej. W tym zakresie brak wykonywania działań ratowniczych należy ocenić **negatywnie**.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Kontrolującym okazano dokument potwierdzający, iż w okresie kontrolowanym Rzeszowskie WOPR prowadziło działalność profilaktyczną i edukacyjną w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych. Przedłożono zaświadczenie potwierdzające przeprowadzenie prelekcji dotyczącej bezpieczeństwa nad wodą dla uczniów klas 1-3 Szkoły Podstawowej nr 31 w Rzeszowie.

Dodatkowo, na stronie Rzeszowskiego WOPR umieszczone zostały artykuły dotyczące „Zasad bezpiecznego wypoczynku” i „Pływam bez promili” oraz quizy dla dzieci i młodzieży pt. „Płytką wyobraźnia”.

³⁸ Zgodnie z art. 13 ustawy o bezpieczeństwie ... działania ratownicze w ramach ratownictwa wodnego, polegają w szczególności na: 1) przyjęciu zgłoszenia o wypadku lub zagrożeniu; 2) dotarciu na miejsce wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym; 3) udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy; 4) zabezpieczeniu miejsca wypadku lub zagrożenia; 5) ewakuacji osób z miejsca stanowiącego zagrożenie dla życia lub zdrowia; 6) transporcie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, po uprzednim uzgodnieniu miejsca przekazania z dysponentem jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; 7) poszukiwaniu osób zaginionych na obszarze wodnym.

³⁹ Art. 14. ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym stanowi, iż zakres czynności wykonywanych przez ratownika w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmuje:

- 1) resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego;
- 2) tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran;
- 3) unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć;
- 4) ochronę przed wychłodzeniem lub przegrzaniem;
- 5) prowadzenie wstępnego postępowania przeciwwstrząsowego poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 6) stosowanie tlenoterapii biernej;
- 7) ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 8) wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 9) prowadzenie wstępnej segregacji medycznej w rozumieniu art. 43 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

W związku z powyższym, kontrolujący oceniają **pozytywnie** działania podmiotu kontrolowanego mające na celu realizację obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie...

3. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust.1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestru działań ratowniczych.

Podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentacji przeprowadzonych działań ratowniczych. Kontrolerom okazano jedynie formularz pn. „Karta wypadku WOPR” przygotowany w postaci pojedynczych kart gotowych do wypełnienia oraz formularz pn. „Rejestr działań medycznych –sezon 2021”, przeznaczony do zgromadzenia niezbędnych informacji, o których mowa w art. 14. ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie... Karty wypadku oraz rejestr nie zawierały żadnych wpisów.

Sposób przygotowania formularzy rejestru działań ratowniczych uznano za prawidłowy, jednak z uwagi na brak jakichkolwiek wpisów w dokumentacji wynikający z nieprzewodzenia działań ratowniczych, odstąpiono od formułowania oceny.

4. Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywanie informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 *ustawy o bezpieczeństwie ...* podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego ujawniają zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazują informację o tych zagrożeniach właściwej radzie gminy.

Podmiot kontrolowany przedstawił dokumenty pn. „Ocena pływalni krytej” i „Ocena kąpieliska/miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli”, w których dokonano kontroli wyznaczonych obszarów wodnych i przedstawiono zarządzającym wyniki tych kontroli w postaci szczegółowych opisów funkcjonowania tych obiektów.

Podmiot kontrolowany nie współpracował jednak z zarządzającymi obszarami wodnymi (akwenami) i Policją w identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji w celu przekazania informacji o zagrożeniach właściwej radzie gminy.

W obszarze tym kontrolerzy stwierdzili zatem niepełną realizację obowiązków ustawowych, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Zaniechanie działań w ww. zakresie mogło przyczynić się do obniżenia poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, znajdujących się na terenie działania podmiotu kontrolowanego.

IV. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Ocena podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność.

Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że podmiot kontrolowany nie udokumentował, iż zapewnia nieprzerwany stan gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego w sposób gwarantujący

niezwłoczne udzielanie pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym. Ponadto pozostaje nieaktywny w zakresie wykonywania działań ratowniczych, nie sprawuje nadzoru nad dokumentacją uprawnień ratowników wodnych, nie dokumentuje przebiegu pracy ratowników na wyznaczonych obszarach wodnych oraz nie prowadzi dostatecznej działalności w zakresie ujawniania zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa osób na obszarach wodnych.

Na podstawie ustaleń znajdujących się w niniejszym protokole z kontroli **negatywnie** oceniono:

- 1) organizację stałych dyżurów, co negatywnie wpływało na zapewnienie przez podmiot stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) brak zasad alarmowania podmiotu kontrolowanego o wypadku na obszarze wodnym oraz procedur lub regulaminów określających sposób wykonywania dyżuru stałego i obowiązki ratowników wodnych na dyżurze;
- 3) brak aktywności w zakresie prowadzenia działań ratowniczych w całym okresie objętym kontrolą;
- 4) nierzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych;
- 5) brak dokumentacji dotyczącej pracy ratowników wodnych na wyznaczonych obszarach wodnych;
- 6) brak kompleksowej działalności podmiotu kontrolowanego w dziedzinie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywania informacji o zagrożeniach właściwej radzie gminy.

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie..., zobowiązuje się Rzeszowskie WOPR do zrealizowania następujących zaleceń:

- 1) niezwłocznego zorganizowania dyżurów ratowników wodnych, w sposób zapewniający stałą gotowość do wykonywania ratownictwa wodnego oraz gwarantujący niezwłoczne udzielanie pomocy osobom poszkodowanym na obszarach wodnych poprzez:
 - organizację dyżurów stałych w sposób nieprzerwany w ciągu całego roku, przygotowanie wewnętrznych procedur lub regulaminów wykonywania dyżurów stałych oraz przyjmowania zgłoszeń alarmowych w celu niezwłocznego podjęcia działań ratowniczych;
 - określenie zasad dokumentowania przebiegu stałych dyżurów ratowników wodnych, w tym określenie zasad potwierdzania obecności na dyżurze przez ratowników wodnych;
- 2) zintensyfikowanie działań w celu wykonywania ratownictwa wodnego poprzez aktywizację współpracy ze służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 3) rzetelnego prowadzenia ewidencji uprawnień ratowników wodnych w celu sprawowania nadzoru nad kompletnością i aktualnością dokumentacji potwierdzającej te uprawnienia;
- 4) prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych w tym rejestrze działań ratowniczych;
- 5) prowadzenia działalności dotyczącej ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych we współpracy z Policją i zarządzającymi obszarami wodnymi (akwenami), rzetelne jej dokumentowanie oraz zgłaszanie zagrożeń właściwej radzie gminy.

V. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy o bezpieczeństwie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania

ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ww. ustawy podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. **Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.**

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

* * *

Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 – Rzeszowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

Egz. Nr 2 – a.a.

.....

członek zespołu – Magdalena Miętus

.....

członek zespołu–Joanna Al-Kanani

.....

pieczęć i podpis

kierownika podmiotu kontrolowanego

Zapoznałem się

.....